

Sygn. akt XII 1 Co 1334/19

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2020 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku

Wydział XII Cywilny Sekcja do Spraw Egzekucyjnych

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Joanna Krata

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2020 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela K. B.

przeciwko dłużnikom P. S., K. S., M. N. i A. N.

ze skargi dłużnika K. S. na punkt pierwszy postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym G. (...) T. K. z dnia 5 czerwca 2017r., w sprawie egzekucyjnej Km (...)

postanawia:

1. zwolnić dłużniczkę K. S. od kosztów sądowych – opłaty od skargi na czynności komornika sądowego w wysokości 100,00 (sto) złotych;
2. zmienić punkt pierwszy postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym G. (...) T. K. z dnia 5 czerwca 2017r. w sprawie egzekucyjnej Km (...)w ten sposób, że umorzyć postępowanie egzekucyjne w zakresie zajętej wierzytelności z tytułu świadczenia emerytalnego przysługującego dłużniczce K. S. od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
3. nakazać pobrać od wierzyciela K. B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego G. (...)kwotę 100,00 (sto) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych, od których uiszczenia skarżąca K. S. została zwolniona;
4. zasądzić od wierzyciela K. B. na rzecz dłużnika K. S. kwotę 97,00 (dziewięćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSR Joanna Krata

UZASADNIENIE

Dłużniczka K. S. wystąpiła ze skargą na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym G. (...) T. K. w sprawie egzekucyjnej Km (...)- tj. na punkt 1 postanowienia z dnia 5 czerwca 2017r. w przedmiocie oddalenia wniosku dłużniczki o umorzenie postępowania egzekucyjnego.

Skarżąca podniosła, iż dokonane przez Komornika zajęcie jej świadczenia emerytalnego było niedopuszczalne, gdyż zajęta wierzytelność stanowi majątek osobisty dłużniczki. Wynika to z faktu, iż P. S. i K. S. w dniu 7 lipca 1998 r. zawarli przed notariuszem R. S. umowę majątkową małżeńską, mocą której wyłączyli wspólność ustawową i ustalili, iż obowiązywać ich będzie rozdzielność majątkowa. Nadto skarżąca podniosła, że wierzytelność o rentę i emeryturę stanowi zgodnie z art. 3 pkt 7 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego majątek osobisty dłużniczki.

Dłużniczka wniosła o zmianę postanowienia Komornika poprzez umorzenie postępowania egzekucyjnego z wierzytelności z tytułu emerytury dłużniczki oraz o zasądzenie na rzecz dłużniczki zwrotu kosztów postępowania skargowego według norm przepisanych, a także o zwolnienie dłużniczki z kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej od skargi na czynności komornika.

Komornik przekazał uzasadnienie dokonanej czynności wraz z aktami egzekucyjnymi Km (...), wnosząc o oddalenie skargi dłużniczki w całości jako bezzasadnej.

Komornik wskazał, że nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku dłużniczki o umorzenie egzekucji ze świadczenia emerytalnego, jednakże z uwagi na przedłożoną przez skarżącą umowę małżeńską majątkową wstrzymał się z dokonaniem dalszych czynności w stosunku do K. S.. Nadto Komornik zauważył, że postanowieniem z dnia 21 czerwca 2017 r. zawiesił postępowanie egzekucyjne w zakresie zajęcia wierzytelności przysługującej K. S. o emeryturę z ZUS.

Sąd ustalił, co następuje:

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) zostało wszczęte m.in. przeciwko dłużniczce K. S. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 marca 2001 r. wydanego przez Sąd Okręgowy w (...) w sprawie o sygn. akt IX Ng (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 28 marca 2007 r. oraz postanowieniem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 15 lipca 2010 r.

Klauzula wykonalności, nadana nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 marca 2001 r. została nadana przeciwko małżonce dłużnika K. S., z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską P. i K. S..

Pismem z dnia 7 kwietnia 2017 r. Komornik wezwał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. do dokonywania potrąceń z emerytury K. S. (k. 39 akt Km).

Pismem z dnia 4 maja 2017 r. dłużniczka K. S. wniosła o umorzenie postępowania egzekucyjnego w stosunku do zajętej emerytury na podstawie art. 825 pkt 3 k.p.c. (k. 74 akt Km).

Postanowieniem z dnia 5 czerwca 2017 r. (k. 79 akt Km) Komornik oddalił wniosek dłużniczki o umorzenie postępowania egzekucyjnego w stosunku do zajętej emerytury na podstawie art. 825 pkt 3 k.p.c. (pkt 1), na podstawie art. 822 k.p.c. wstrzymał się z dokonaniem dalszych czynności w stosunku do K. S. w postaci przekazywania wierzycielowi środków potrącanych ze świadczenia dłużnika (pkt 2).

Pismem z dnia 13 czerwca 2017 r. dłużniczka wniosła o zawieszenie postępowania egzekucyjnego w zakresie zajęcia wierzytelności o emeryturę z ZUS (k. 112 akt Km). Do wniosku załączono odpis postanowienia Sądu Rejonowego w L. z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt I C (...) o zwolnienie spod egzekucji, w którym Sąd zabezpieczył roszczenie powódki K. S. poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika pod sygn. akt Km (...) w zakresie zajęcia wierzytelności przysługującej powódce o emeryturę z (...) Oddział w O. i to do czasu prawomocnego zakończenia przedmiotowego postępowania (k. 113 -114 akt Km).

Postanowieniem z dnia 21 czerwca 2017 r. (k. 116 akt Km) Komornik zawiesił postępowanie egzekucyjne w zakresie zajęcia wierzytelności przysługujących K. S. o emeryturę z (...) Oddział w O. (pkt 1) oraz postanowił przekazywać potrącanie przez ZUS z emerytury dłużniczki kwoty na rachunek depozytowy Ministra Finansów (pkt 2).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy Km (...).

Sąd zważył, co następuje:

Skarga dłużniczki zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zauważyć bowiem należy, iż tytuł wykonawczy, na podstawie którego wszczęto postępowanie egzekucyjne przeciwko K. S., zawierał klauzulę wykonalności przeciwko skarżącej z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową małżeństwa P. i K. S..

Komornik zatem nieprawidłowo dokonał zajęcia przysługującej dłużniczce wierzytelności z tytułu emerytury należnej od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Podstawą do stwierdzenia powyższej okoliczności nie był jednak fakt istnienia umowy małżeńskiej majątkowej, zawartej pomiędzy K. S. i jej małżonkiem przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego, a sam charakter prawny zajętej wierzytelności.

Zważyć bowiem należy, iż emerytura jest świadczeniem o charakterze osobistym, związanym ściśle z osobą uprawnionego, a także pozostaje prawem o charakterze niezbywalnym. Powyższe oznacza, że wierzytelność z tego tytułu przysługuje wyłącznie emerytowi i należy do jego majątku osobistego, a nie obojgu małżonkom łącznie.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 16 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt III CZP 60/12: „Konsekwentnie dopiero zmiana stanu prawnego, wynikająca z realizacji świadczenia przez zobowiązanego na rzecz uprawnionego, skutkuje przejściem pobranej należności do majątku wspólnego (art. 31 § 1 i 2 k.r.o.). Pojęcie "przedmioty majątkowe", zawarte w art. 31 § 1 k.r.o., jak zgodnie przyjmuje judykatura i nauka prawa, oznacza wszelkie prawa majątkowe, w tym bezwzględne i względne, wierzytelności, tzw. sytuacje prawne i tzw. oczekiwania prawne. W obecnym stanie prawnym, z uwagi na przykładowe wyliczenie (zwrot "w szczególności"), mimo istotnego podobieństwa obu konstrukcji, brak zatem podstaw do stosowania wykładni rozszerzającej pojęcia "pobrane wynagrodzenie za pracę" zawartego w art. 31 § 2 pkt 1 in princ. k.r.o. i wystarczające jest odwołanie się do art. 31 § 1 k.r.o. Dalszą konsekwencją tego stanu rzeczy jest to, że wierzytelność o emeryturę przysługująca małżonkowi dłużnika, będącemu jedynie tzw. dłużnikiem egzekwowanym na skutek nadania przeciwko niemu klauzuli wykonalności ograniczającej odpowiedzialność do majątku wspólnego, nie podlega egzekucji. Tym samym nie może być do niej skierowana egzekucja prowadzona wobec dłużnika na zasadach wynikających z art. 139-141 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i odpowiednio stosowanych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (art. 142 cyt. ustawy)". Sąd rozpoznający niniejszą sprawę, pogląd powyższy podziela.

W ocenie Sądu, niezależnie od istnienia umowy małżeńskiej majątkowej w przedmiocie ustanowienia rozdzielności majątkowej skarżącej i jej małżonka, Komornik nie mógł dokonać zajęcia wierzytelności z tytułu świadczenia emerytalnego dłużniczki na podstawie przedłożonego tytułu wykonawczego tj. nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 marca 2001 r. wydanego przez Sąd Okręgowy w K. w sprawie o sygn. akt IX Ng (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Okręgowego w K.z dnia 28 marca 2007 r. oraz postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 15 lipca 2010 r.

W związku z powyższym Sąd, na podstawie art. 767 k.p.c. w zw. z art. 824 §1 pkt 6) k.p.c., orzekł jak w punkcie drugim sentencji.

O kosztach Sąd orzekł w punkcie trzecim sentencji postanowienia, na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018r., poz. 300 ze zm.). Z uwagi na okoliczność, iż skarżąca została zwolniona od obowiązku uiszczenia opłaty stałej od skargi na czynności Komornika w wysokości 100,00 złotych, a skarga była zasadna, należało obciążyć wierzyciela opłatą sądową.

O kosztach zastępstwa prawnego skarżącej w niniejszym postępowaniu Sąd orzekł w punkcie czwartym postanowienia na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z § 8 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – mając na uwadze fakt uwzględnienia skargi dłużniczki.

SSR Joanna Krata